

Arbeidsmiljøloven

Arbeidslivets lover

Ajourført med endringer,
senest ved lov 20. desember 2022
nr. 99, fra 1. april 2023.

**Lov 17.06.2005 nr. 62 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid
og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)**

Kapittel 1. Innledende bestemmelser.....	9
§ 1-1. Lovens formål	9
§ 1-2. Hva loven omfatter.....	9
§ 1-3. Petroleumsvirksomhet til havs.....	10
§ 1-4. Virksomhet som ikke sysselsetter arbeidstaker mv.	10
§ 1-5. Arbeid i arbeidstakers og arbeidsgivers hjem	10
§ 1-6. Personer som ikke er arbeidstakere	10
§ 1-7. Utsendt arbeidstaker	11
§ 1-8. Arbeidstaker og arbeidsgiver.....	12
§ 1-9. Ufravikelighet	12
Kapittel 2. Arbeidsgivers og arbeidstakers plikter	12
§ 2-1. Arbeidsgivers plikter	12
§ 2-2. Arbeidsgivers plikter overfor andre enn egne arbeidstakere...	12
§ 2-3. Arbeidstakers medvirkningsplikt.....	13
§ 2-4.	13
§ 2-5.	14
Kapittel 2 A. Varsling.....	14
§ 2 A-1. Rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten	14
§ 2 A-2. Fremgangsmåte ved varsling	14
§ 2 A-3. Arbeidsgivers aktivitetsplikt ved varsling.....	15
§ 2 A-4. Forbud mot gjengjeldelse	15
§ 2 A-5. Oppreisning og erstatning ved brudd på forbudet mot gjengjeldelse.....	15
§ 2 A-6. Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling	15
§ 2 A-7. Taushetsplikt ved ekstern varsling til offentlig myndighet....	16
§ 2 A-8. Diskrimineringsnemnda.....	16
Kapittel 3. Virkemidler i arbeidsmiljøarbeidet.....	16
§ 3-1. Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid	16
§ 3-2. Særskilte forholdsregler for å ivareta sikkerheten	17
§ 3-3. Bedriftshelsetjeneste	18

§ 3-4.	Vurdering av tiltak for fysisk aktivitet.....	18
§ 3-5.	Plikt for arbeidsgiver til å gjennomgå opplæring i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid	18
§ 3-6.	18
Kapittel 4. Krav til arbeidsmiljøet		19
§ 4-1.	Generelle krav til arbeidsmiljøet	19
§ 4-2.	Krav til tilrettelegging, medvirkning og utvikling.....	20
§ 4-3.	Krav til det psykososiale arbeidsmiljøet.....	20
§ 4-4.	Krav til det fysiske arbeidsmiljøet	20
§ 4-5.	Særlig om kjemisk og biologisk helsefare.....	21
§ 4-6.	Særlig om tilrettelegging for arbeidstakere med redusert arbeidsevne	22
Kapittel 5. Registrerings- og meldeplikt, produsentkrav mv.		23
§ 5-1.	Registrering av skader og sykdommer.....	23
§ 5-2.	Arbeidsgivers varslings- og meldeplikt.....	23
§ 5-3.	Leges meldeplikt	24
§ 5-4.	Produsenter og importører av kjemikalier og biologisk materiale	24
§ 5-5.	Produsenter, leverandører og importører av maskiner og annet arbeidsutstyr	25
Kapittel 6. Verneombud		26
§ 6-1.	Plikt til å velge verneombud.....	26
§ 6-2.	Verneombudets oppgaver.....	26
§ 6-3.	Verneombudets rett til å stanse farlig arbeid	28
§ 6-4.	Særskilte lokale eller regionale verneombud	28
§ 6-5.	Utgifter, opplæring mv.	28
Kapittel 7. Arbeidsmiljøutvalg.....		29
§ 7-1.	Plikt til å opprette arbeidsmiljøutvalg.....	29
§ 7-2.	Arbeidsmiljøutvalgets oppgaver	29
§ 7-3.	Særskilte lokale arbeidsmiljøutvalg.....	30
§ 7-4.	Utgifter, opplæring mv.	31
Kapittel 8. Informasjon og drøfting.....		31
§ 8-1.	Plikt til informasjon og drøfting	31
§ 8-2.	Gjennomføring av plikten til informasjon og drøfting.....	31
§ 8-3.	Fortrolige opplysninger	31

Kapittel 9. Kontrolltiltak i virksomheten.....	32
§ 9-1. Vilkår for kontrolltiltak i virksomheten.....	32
§ 9-2. Drøfting, informasjon og evaluering av kontrolltiltak.....	32
§ 9-3. Innhenting av helseopplysninger ved ansettelse	32
§ 9-4. Medisinske undersøkelser av arbeidssøkere og arbeidstakere	33
§ 9-5. Innsyn i arbeidstakers e-postkasse mv.....	33
§ 9-6. Kameraovervåking	33
Kapittel 10. Arbeidstid.....	33
§ 10-1. Definisjoner.....	33
§ 10-2. Arbeidstidsordninger	33
§ 10-3. Arbeidsplan	34
§ 10-4. Alminnelig arbeidstid	34
§ 10-5. Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid	35
§ 10-6. Overtid	36
§ 10-7. Oversikt over arbeidstiden.....	37
§ 10-8. Daglig og ukentlig arbeidsfri	37
§ 10-9. Pauser	38
§ 10-10. Søndagsarbeid	38
§ 10-11. Nattarbeid	39
§ 10-12. Unntak	40
§ 10-13. Tvisteløsning.....	41
Kapittel 11. Arbeid av barn og ungdom.....	41
§ 11-1. Forbud mot barnarbeid.....	41
§ 11-2. Arbeidstid.....	41
§ 11-3. Forbud mot nattarbeid	42
§ 11-4. Helsekontroll.....	42
§ 11-5. Pauser og fritid	42
Kapittel 12. Rett til permisjon	43
§ 12-1. Svangerskapskontroll.....	43
§ 12-2. Svangerskapspermisjon.....	43
§ 12-3. Omsorgspermisjon.....	43
§ 12-4. Fødselspermisjon	43
§ 12-5. Foreldrepermisjon.....	43
§ 12-6. Delvis permisjon.....	44
§ 12-7. Varslingsplikt	44
§ 12-8. Ammefri	44

§ 12-9.	Barns og barnepassers sykdom	45
§ 12-10.	Omsorg for og pleie av nærstående.....	46
§ 12-11.	Utdanningspermisjon.....	46
§ 12-12.	Militærtjeneste mv.....	47
§ 12-13.	Offentlige verv	47
§ 12-14.	Tvisteløsning.....	47
§ 12-15.	Religiøse høytider	47
§ 12-16.	Forskrifter ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom.....	47
Kapittel 13. Vern mot diskriminering.....		47
§ 13-1.	Forbud mot diskriminering	47
§ 13-2.	Hva kapitlet omfatter.....	48
§ 13-3.	Unntak fra forbudet mot diskriminering	48
§ 13-4.	Innhenting av opplysninger ved ansettelse.....	48
§ 13-5.	49
§ 13-6.	Positiv særbehandling	49
§ 13-7.	Opplysningsplikt	49
§ 13-8.	Bevisbyrde	49
§ 13-9.	Virkningene av brudd på diskrimineringsforbudet	49
§ 13-10.	Organisasjoners adgang til å opptre som fullmektig	50
Kapittel 14. Ansettelse mv.		50
§ 14-1.	Informasjon om ledige stillinger i virksomheten	50
§ 14-1 a.	Drøfting om bruk av deltid	50
§ 14-1 b.	Ansettelse på heltid og deltid	50
§ 14-2.	Fortrinnsrett til ny ansettelse	50
§ 14-3.	Fortrinnsrett for deltidsansatte.....	51
§ 14-4.	Virkninger av brudd på reglene om fortrinnsrett	51
§ 14-4 a.	Rett til stilling for deltidsansatte tilsvarende faktisk arbeidstid.....	52
§ 14-4 b.	Virkninger av brudd på deltidsansattes rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid.....	52
§ 14-5.	Krav om skriftlig arbeidsavtale	52
§ 14-6.	Minimumskrav til innholdet i den skriftlige avtalen	52
§ 14-7.	Utenlandsstasjonert arbeidstaker	53
§ 14-8.	Endringer i arbeidsforholdet	54
§ 14-9.	Fast og midlertidig ansettelse	54
§ 14-10.	<i>Åremål</i>	55

§ 14-11.	Virkninger av brudd på reglene om fast og midlertidig ansettelse.....	55
§ 14-12.	Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)	55
§ 14-12 a.	Likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår ved utleie fra bemanningsforetak.....	56
§ 14-12 b.	Opplysningsplikt og innsynsrett ved leie av arbeidstaker fra bemanningsforetak.....	57
§ 14-12 c.	Solidaransvar for innleier	57
§ 14-13.	Innleie fra virksomhet som ikke har til formål å drive utleie	58
§ 14-14.	Virkninger av ulovlig innleie av arbeidstaker	58
§ 14-15.	Utbetaling av lønn og feriepenger	59
§ 14-16.	Arbeidsreglement	60
§ 14-17.	Fastsettelse av arbeidsreglement.....	60
§ 14-18.	Frist for innsendelse av arbeidsreglement.....	60
§ 14-19.	Arbeidsreglementets gyldighet	61
§ 14-20.	Endringer i arbeidsreglement	61
Kapittel 14 A. Konkurransbegrensende avtaler i arbeidsforhold.....		61
§ 14 A-1.	Konkurransesklausuler	61
§ 14 A-2.	Redegjørelse ved konkurransesklausuler	62
§ 14 A-3.	Kompensasjon dersom konkurransesklausuler gjøres gjeldende	62
§ 14 A-4.	Kundesklausuler	62
§ 14 A-5.	Unntak for virksomhetens øverste leder.....	63
§ 14 A-6.	Rekrutteringsklausuler	63
Kapittel 15. Opphør av arbeidsforhold		63
§ 15-1.	Drøfting før beslutning om oppsigelse	63
§ 15-2.	Informasjon og drøfting ved masseoppsigelser	63
§ 15-3.	Oppsigelsesfrister	64
§ 15-4.	Formkrav ved oppsigelse	66
§ 15-5.	Virkninger av formfeil ved oppsigelse.....	66
§ 15-6.	Oppsigelsesvern i arbeidsavtaler med bestemt prøvetid.....	67
§ 15-7.	Vern mot usaklig oppsigelse	67
§ 15-8.	Oppsigelsesvern ved sykdom.....	68
§ 15-9.	Oppsigelsesvern ved svangerskap, og etter fødsel eller adopsjon.....	68
§ 15-10.	Oppsigelsesvern ved militærtjeneste mv.....	68
§ 15-11.	Retten til å fortsette i stillingen.....	68

§ 15-12.	Virkninger av usaklig oppsigelse mv.	69
§ 15-13.	Suspensjon	69
§ 15-13 a.	Opphør av arbeidsforhold grunnet alder	70
§ 15-14.	Avskjed	70
§ 15-15.	Attest	71
§ 15-16.	Virksomhetens øverste leder	71
§ 15-17.	Oppsigelse ved arbeidskonflikt.....	71
Kapittel 16. Arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse		71
§ 16-1.	Hva kapitlet omfatter.....	71
§ 16-2.	Lønns- og arbeidsvilkår.....	71
§ 16-3.	Reservasjonsrett mv.	72
§ 16-4.	Vern mot oppsigelse	72
§ 16-5.	Informasjon og drøfting med tillitsvalgte.....	73
§ 16-6.	Informasjon til arbeidstakerne	73
§ 16-7.	Representasjon	73
Kapittel 17. Tvister om arbeidsforhold		73
§ 17-1.	Tvister om arbeidsforhold	73
§ 17-2.	Tvisteløsningsnemnd.....	74
§ 17-2 a.	Frist for å fremme sak for Tvisteløsningsnemnda.....	74
§ 17-2 b.	Gjenåpning	75
§ 17-2 c.	Retting og tilleggsavgjørelse	75
§ 17-3.	Rett til å kreve forhandlinger	76
§ 17-4.	Søksmålsfrister i tvister om oppsigelse, avskjed, suspensjon mv.	76
§ 17-5.	Fristforlengelse og oppfriskning ved oppsigelse under sykdom, svangerskap, foreldrepermisjon, militær- tjeneste mv.	77
§ 17-6.	Meddommerutvalg	78
§ 17-7.	Oppnevning av meddommere	78
Kapittel 18. Tilsynet med loven		78
§ 18-1.	Arbeidstilsynet	78
§ 18-2.	Beskyttelse av kilder.....	78
§ 18-3.	Gebyrer.....	79
§ 18-4.	Arbeidstilsynets adgang til virksomheten.....	79
§ 18-5.	Opplysninger	79
§ 18-6.	Pålegg og andre enkeltvedtak.....	80

§ 18-7.	Tvangsmulkt	81
§ 18-8.	Stansing.....	81
§ 18-9.	Arbeidstilsynets samtykke ved oppføring av bygning mv.....	81
§ 18-10.	Overtredelsesgebyr.....	81
§ 18-11.	Gjensidig bistand ved innkreving av og underretning om økonomiske administrative sanksjoner	82
Kapittel 19. Straff.....		83
§ 19-1.	Ansvar for innehaver av virksomhet, arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomheten	83
§ 19-2.	Ansvar for arbeidstakere	83
§ 19-3.	Ansvar for foretak	84
§ 19-4.	Ansvar for å hindre offentlig myndighet	84
§ 19-5.	Offentlig tjenestemann	84
§ 19-6.	Påtalen.....	84
§ 19-7.	84
Kapittel 20. Avsluttende bestemmelser.....		84
§ 20-1.	Ikrafttredelse	84
§ 20-2.	Overgangsbestemmelser	84
§ 20-3.	Endringer i andre lover.....	84